Seyyar Tezgâhta Denetim Kusuru

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 8. Daire	23.02.2026	Kısmen Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/3593	2026/983	Anayasa 125, İYUK 2/1-b, İYUK 31, İYUK 49, HMK 326/2

ÖZET

Ruhsatsız seyyar atış tezgâhında havalı tüfek saçmasıyla gözünü kaybeden kişinin davasında BİM, adli yargıdaki tazminat kararı nedeniyle maddi istemi reddetti. Danıştay, belediyenin denetim kusurunu kabul ederek bu kısmı bozdu, manevi tazminatı onadı, reddedilen kısım için vekâlet ücretini kaldırdı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/seyyar-tezgahta-belediyenin-denetim-kusuru-danistay-2026-983/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 8. Daire Başkanlığı 2025/3593 E. , 2026/983 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2025/3593

Karar No : 2026/983

TEMYİZ İSTEMİNDE BULUNANLAR : 1- (DAVACI) ...

VEKİLİ : Av. ...

2-(DAVALI) ... Büyükşehir Belediye Başkanlığı

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı tarafından, 05/09/2015 tarihinde [işportacı] isimli şahsın halka açık Kasımpaşa sahil şeridinde ipe dizdiği balonlara dava dışı [veli] isimli şahsın 8 yaşındaki oğlunun, havalı tüfek ile ateş ettiği esnada havalı tüfekten çıkan merminin sağ gözüne isabet etmesi sonucunda sağ gözünde tam görme kaybı oluşması üzerine, sağ gözündeki tam görme kaybının 06/09/2015 ve 15/09/2015 tarihleri arasında hastanede tedavi olmasına rağmen devam ettiği, davalı idarenin işportacıların ruhsatsız şekilde yürüttüğü faaliyetleri denetleme noktasındaki sorumluluğunu yerine getirmemesi sebebiyle sorumluluğunun bulunduğu ileri sürülerek geçici ve kalıcı iş göremezlikten kaynaklı zararlarının tazmini amacıyla (20.000,00-TL maddi tazminatın 2577 sayılı Kanun'un 16/4. maddesi uyarınca 1.378.490,00-TL olarak artırılması neticesinde) 1.378.490,00-TL maddi tazminatın ve 250.000,00-TL manevi tazminatın (toplamda 1.628.490,00-TL tazminatın) olayın gerçekleşme tarihi olan 05/09/2015 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler ile bilirkişi raporunun incelenmesinden; yalnızca davacının zararının toplam 1.378.490,00-TL olduğuna dair kısmının, yeterli objektif ve bilimsel değerlendirmeyi içerdiği ve Mahkemelerince hükme esas alınabilecek nitelikte bulunduğu, tarafların kusur oranının belirlenmesi yönünden ise; davalı idarenin ve dava dışı [işportacı] isimli şahsın farklı sorumluluk nedenleri ile asli derecede sorumlu olduğu, dava dışı [veli] isimli şahsın ise tali kusurlu olduğu yönündeki 04/08/2023 tarihli bilirkişi raporunun dikkate alınması gerektiği, bu itibarla, davalı İstanbul Büyükşehir Belediyesinin gerekli denetimleri yapmaması ve işportacıların faaliyetine engel olmaması nedeniyle asli kusurlu olduğu ve davacının denetim faaliyetini gereği gibi yürütmemesi sebebiyle doğan zarardan hizmet kusuru çerçevesinde sorumlu olduğu, davacının sağ gözünde tam görme kaybına neden olan havalı tüfek ile balonlara ateş edilmesi suretiyle gerçekleştirilen işportacılık faaliyetini yürüten dava dışı [işportacı] isimli işportacının da zarar açısından asli kusurlu olduğu, olayda davalı idarenin, zararın tamamından istisnai bir sorumluluk türü olan müteselsil sorumluluk ilkesi kapsamında sorumluluğunu gerektirecek bir halin bulunmadığı, müşterek sorumluluk ilkesi uyarınca davalı idarenin yalnızca kusuru oranında sorumlu tutulması gerektiği dikkate alındığında, davalı idarenin 05/01/2024 tarihli bilirkişi raporunda belirtilen toplam maddi zarar tutarı olan 1.378.490,00-TL'nin %50 kusur oranına karşılık gelen 689.245,00-TL değerindeki kısmından sorumluluğunun bulunduğu, anılan kısmı aşan (1.378.490,00-TL-689.245,00-TL) 689.245,00-TL değerindeki kısımdan ise davalı İstanbul Büyükşehir Belediyesinin sorumluluğunun bulunmadığı kanaatine varılmakla, davacının maddi tazminat talebinin 689.245,00-TL değerindeki kısmının kabul edilmesinin ve anılan tutarı aşan 689.245,00-TL değerindeki kısmı yönünden ise davanın reddi gerektiği, davacının sağ gözünde meydana gelen tam görme kaybının davacının görüş alanını kısıtladığı ve gelecekteki sosyal yaşantısına olumsuz etkide bulunduğu, davacının 06/09/2015 ve 15/09/2015 tarihleri arasında hastanede tedavi gördüğü sırada çektiği acı ve elem, davalı idarenin kusuru, olayın oluş şekli ve zararın niteliği dikkate alınmak suretiyle davacı lehine 125.000,00-TL manevi tazminat ödenmesi gerektiği, davacının fazlaya ilişkin manevi tazminat talebinin ise reddi gerektiği, davacının tazminini talep ettiği zararın doğumu açısından, davalı idarenin yanı sıra, dava dışı üçüncü şahıs

olan [işportacı]'nin de davalı idareden daha farklı bir sorumluluk sebebi kapsamında asli derecede kusurlu olduğu, davalı idarenin dava dışı [işportacı] isimli şahsın da asli derecede olması nedeniyle, kusur oranının %50 oranında olduğu dikkate alındığında, davacının geçici ve kalıcı işgöremezlik nedeniyle uğradığı maddi zararların toplamı olan 1.378.490,00-TL'nin %50'sine tekabül eden tutar olan 689.245,00-TL değerindeki kısmın davalı idarenin sorumluluğu kapsamında bulunduğu ve anılan tutarın davalı idarece davacıya ödenmesi gerektiği, anılan tutarı aşan 689.245,00-TL değerindeki kısım yönünden ise davanın reddi gerektiği, diğer taraftan davacıya sağ gözünde tam görme kaybı oluşması sebebiyle uğradığı acı ve elem karşılığında davalı idarenin kusuru ve olayın meydana gelme şekli dikkate alınarak 125.000,00-TL manevi tazminat ödenmesi gerektiği, davacının fazlaya ilişkin manevi tazminat talebinin ise reddi gerektiği gerekçesiyle davacının maddi tazminat isteminin kısmen kabulüne, kısmen reddine, kabul edilen 689.245,00-TL maddi tazminatın 30/07/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiz ile birlikte davalı idare tarafından davacıya ödenmesine, davanın fazlaya ilişkin 689.245,00-TL maddi tazminat talebi yönünden ise reddine, davacının manevi tazminat isteminin kısmen kabulüne, kısmen reddine, kabul edilen 125.000,00-TL manevi tazminatın 30/07/2018 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiz ile birlikte davalı idare tarafından davacıya ödenmesine, davanın fazlaya ilişkin 125.000,00-TL manevi tazminat istemine ilişkin kısım yönünden ise reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; uyuşmazlıkta, UYAP sistemi üzerinden yapılan incelemede, davacı tarafından aynı olayla ilgili olarak dava dışı [veli] isimli kişiye karşı geçici ve sürekli iş göremezlikten kaynaklanan maddi zararların tazmini istemiyle açılan davada, ...Asliye Hukuk Mahkemesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararı ile maddi tazminat isteminin kabulü ile 166.209,00-TL maddi tazminatın 05/09/2015 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine karar verildiği, anılan karara karşı yapılan istinaf başvurusunun ... Bölge Adliye Mahkemesi ... Hukuk Dairesinin ... tarih E:..., K:... sayılı kararı ile esastan reddedildiği, kararın temyiz edildiği ve temyiz incelemesinin devam ettiği, söz konusu alacağın tahsili amacıyla [veli] aleyhine ... İcra Müdürlüğü'nün ... sayılı dosyası üzerinden icra takibinin başlatıldığı, alacağın tahsil edilip edilmediğinin icra takip dosyasından anlaşılmadığı, takip sırasında borçlu [veli]'nın mülkiyetinde bulunan taşınmaza haciz konulduğu, sonrasında hacze yapılan şikayet üzerine İcra Mahkemesi'nce haczin kaldırıldığı, olayda, davacı tarafından hem adli yargı hem de idari yargı mercilerinde aynı olay sebebiyle aynı maddi tazminat istemlerine yönelik dava açıldığı anlaşıldığından, görülmekte olan davada maddi tazminata hükmedilebilmesi için, diğer dava dosyasında aynı neviden maddi tazminata hükmedilmemiş olması gerektiği, alacağın tahsil edilip edilmemesinin önemli olmadığı, halen tahsil edilmemiş olan tazminat miktarının sonradan tahsil edilebilir duruma da gelebileceği ve bu durumun mükerrer tahsilata yol açabileceği, öte yandan tazminat tahsil edilmemiş bile olsa davalı idarenin kusuru oranında tazminata hükmedilmesi halinde de diğer zarardan sorumlu olanlar için İdare Mahkemesince aynı miktarla ilgili olarak adli yargı mercinde davalı olan gerçek kişiyle ilgili olarak müşterek ve müteselsilen sorumlu olunduğuna karar verilemeyeceğinden aynı tazminat kalemi yönünden hukuk aleminde birbirinden farklı iki ayrı mahkeme kararının oluşacağı ayrıca adli yargıda verilmiş mahkeme kararı uyarınca davacıya ödenecek miktarın, sorumluluk oranlarına göre davalı idare ve diğer davalı arasında rücu

davasına konu olabilmesinin her zaman mümkün olduğu, bu durumda, davacının maddi tazminat kalemi olarak talep ettiği geçici ve sürekli iş göremezlik zararından kaynaklanan tazminat alacağı miktarının tamamı yönünden ... Asliye Hukuk Mahkemesince maddi tazminat isteminin kabulü ile tazminat tutarının davalı ...'ndan alınarak davacıya ödenmesi yönünde karar verildiği diğer ifadeyle davacının uğradığı zararın tamamının karşılanmasına yönelik bir karar bulunduğu aynı tazminat miktarının farklı bir hasımla yeniden idari yargıda dava konusu edilerek tazminat istenilmesi ve tazminata hükmedilmesinin hukuken mümkün olmadığı bu yönleriyle maddi tazminat istemi yönünden davanın reddine karar verilmesi gerekirken aksi yönde verilen İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmadığı, kararın, manevi tazminata yönelik kısmında ise, manevi tazminat konusunda müteselsil sorumluluk söz konusu olmadığından idare mahkemesince adli yargıda manevi tazminata hükmedilmiş olmasına bakılmaksızın idarenin kusurundan dolayı duyulan elem ve ıstırabın karşılığı olarak manevi tazminata hükmedilebileceği, kararın manevi tazminata ilişkin kısmında kanunda sayılan kaldırma nedenlerinin bulunmadığı anlaşıldığından, bu kısımlara yönelik istinaf istemleri yerinde görülmediği gerekçeleriyle kararın maddi tazminata ilişkin kısmı yönünden, davacının istinaf başvurusunun reddine, davalı idarenin istinaf başvurusunun kabulüne, ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararın maddi tazminata ilişkin kısmının kaldırılmasına, davanın maddi tazminat istemi yönünden reddine, kararın manevi tazminata ilişkin kısmı bakımından istinaf başvurularının reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI :

Davacı tarafından, adli yargı nezdinde karara bağlanan dosyada lehine takdir edilen maddi tazminatın iş o davadaki davalıdan tahsil edilemediği, mağdur olduğu, tarafların şahıs ve kurum olması nedeniyle aynı konuda adli ve idari yargıda ayrı ayrı dava açılabileceği ileri sürülmektedir.

Davalı idare tarafından, süre aşımı nedeniyle davanın reddine karar verilmesi gerektiği, ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan davada alınan bilirkişi raporunun davacıya tebliğ edildiği tarihten itibaren 60 gün içerisinde davanın açılmadığı, yasalarla verilen görevlerin yerine getirildiği, husumetin kendilerine yöneltilemeyeceği, maddi ve manevi tazminat miktarının fahiş olduğu ileri sürülmektedir.

TARAFLARIN SAVUNMALARI : Taraflarca savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :
Uyuşmazlıkta, ... tarihinde İstanbul ili, Beyoğlu ilçesi, Kasımpaşa semti sahil kenarında oturan davacının, yakınında bulunan oyun oynatma amacıyla kurulmuş seyyar bir tezgahtaki ipe dizili

balonlara ateş edilmesi esnasında havalı tüfek saçmasının sağ gözüne isabet etmesi nedeniyle yaralandığı ve sağ gözünde tam görme kaybı meydana geldiği, davacının, söz konusu yaralanma nedeniyle 06/09/2015 ve 15/09/2015 tarihleri arasında farklı hastanelerde tedavi gördüğü, davacının yaralanmasına sebep olan havalı tüfek atışını gerçekleştiren küçüğün velisi dava dışı [veli] hakkında, haksız fiilden kaynaklı olarak adli yargıda tazminat davası ve ceza davası açıldığı, ... Asliye Ceza Mahkemesinin E:..., K:... sayılı dosyasında, dava dışı sanık [veli]'nın oğluna havalı tüfekle balonla atış yaptırırken, merminin davacının gözüne isabet ettiği ve davacının sağ gözünde görme kaybına neden olduğunun ve dava dışı [veli] isimli şahsın küçük oğluna atış yaptırırken çevrede insanların olmadığı bir alan seçmesi, tüfeğin yön değiştirmemesi için eli ile tutması gerektiğinden olayın meydana gelmesinde kusurlu olduğunun belirtildiği, adli yargı nezdinde ... Asliye Hukuk Mahkemesinin E:... sayılı dosyasında açılan tazminat davasında, meydana gelen zararın tespiti için Adli Tıp Kurumundan alınan 17/04/2017 tarihli raporda, sağ gözde tam görme kaybına neden olan yaralanmanın organlardan birinin işlevinin yitirilmesi niteliğinde olduğunun belirtildiği, Adli Tıp Kurumundan alınan raporun 13/07/2017 tarihli celsede davacıya tebliğ edilmesi üzerine seyyar satıcıların faaliyetlerini denetleme konusundaki yükümlülüğünü ihlal ettikleri ileri sürülerek İstanbul Valiliği ile Beyoğlu Belediyesine, 08/05/2018 tarihinde ön karar başvurularının yapıldığı, Beyoğlu Belediyesince olayın Kasımpaşa Sahil Şeridinde meydana geldiği ve anılan sahil şeridinde seyyar satıcı faaliyetlerini engelleme yükümlülüğünün Beyoğlu Belediyesine değil, İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait olduğu belirtilmek suretiyle 11/06/2018 tarihinde reddedildiği, davacı tarafından İstanbul Valiliğine yapılan başvurunun da 16/05/2018 tarihinde reddedildiği, İstanbul Valiliğinin ... tarih ve ... sayılı üst yazısı üzerine İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Zabıta Daire Başkanlığı Avrupa Yakası Zabıta Müdürlüğünün ... tarih ve ... sayılı yazısında da davacının maddi ve manevi zararlarının karşılanması hakkında herhangi bir yanıt verilmemesi üzerine 31/07/2018 tarihinde bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, idari eylem ve işlemlerden dolayı hakları muhtel olanların idareye karşı tam yargı davası açabilecekleri hükümlerine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

a) Temyize Konu Kararın Manevi Tazminat İsteminin Esası Yönünden İncelenmesi:

Bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen kararın manevi tazminat isteminin esası yönünden verilen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçelerde ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bu yönden bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

b) Temyize Konu Bölge İdare Mahkemesi Kararının, Reddedilen Manevi Tazminat İstemi Nedeniyle Davacı Aleyhine Hükmedilen Vekalet Ücreti Yönünden İncelenmesi: Dosyanın

incelenmesinden; reddedilen manevi tazminat üzerinden davacı aleyhine vekalet ücretine hükmedildiği görülmektedir.
6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Yargılama giderlerinden sorumluluk" başlıklı 326. maddesinin 2. fıkrasında yer alan "Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıkarsa, mahkeme, yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaştırır" kuralının manevi tazminat davaları yönünden Anayasaya aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi istemiyle Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla yapılan başvuru neticesinde Anayasa Mahkemesinin 25/12/2024 tarih ve E:2024/29, K:2024/226 sayılı kararı ile "...26. Kural uyarınca manevi tazminat davasının kısmen reddedilmesi hâlinde davayı açan kişinin yargılama giderlerinin bir bölümünden sorumlu tutulması bu kişi üzerinde oluşturduğu baskı nedeniyle mahkemeye erişim hakkını sınırlamaktadır (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. AYM, E.2021/107, K.2022/109, 28/9/2022, § 36; B. No: 2019/4150, 3/2/2022, § 29)....40. Manevi tazminat olarak ödenecek tutarın belirlenmesinde hâkimin sınırsız bir takdir yetkisine sahip olmaması ve manevi tazminat davalarında sağlanacak içtihat istikrarı da davacı yönünden söz konusu öngörülemez durumu ortadan kaldırmamaktadır. Nitekim davacı, hâkim tarafından hükmedilen tutarın az da olsa üzerinde bir tazminat talep etmiş olması hâlinde kural uyarınca yargılama giderlerinin bir bölümünden sorumlu tutulacaktır. 41. Diğer yandan manevi tazminat tutarının yargılama süresince dosyaya giren bilgi ve belgelerle belirli hâle gelmesine de imkân bulunmamaktadır. Nitekim manevi tazminat tutarının belirli olmaması bu tutarın hesaplanma yönteminin bulunmamasından, başka bir ifadeyle hâkimin takdir ettiği bir tutar olmasından kaynaklanmaktadır. 42. Manevi tazminat davasında davacının hak kaybı yaşamamak adına talep edeceği tazminat miktarını yüksek şekilde belirlemeye ilişkin bir baskı altında kalabileceği kuşkusuzdur. Diğer yandan davacının talebinin bir kısmının kabul edilmemesi durumunda kural gereğince yargılama giderlerinden sorumlu tutulması talebin belirlenmesinde davacı üzerinde baskı oluşturan bir diğer husustur. 43. Buna göre manevi tazminat davasında talebini düşük belirlemesi durumunda hak kaybı yaşayabilecek olan ayrıca hâkimin takdirine bağlı olarak talebinin bir kısmının kabul edilmemesi durumunda kural uyarınca yargılama giderlerinden sorumlu tutulması mümkün olan kişilerin temel hak ve özgürlüklere ilişkin anayasal güvencelere uygun şekilde mahkemeye erişebildiğinden söz edilemez....46. Bu itibarla miktar belirtmek suretiyle manevi tazminat davasını açacak kişinin hâkimin hükmedeceği tazminat tutarını, başka bir ifadeyle davanın sonunda talebinin hangi oranda haklı bulunacağını öngörebilmesinin mümkün olmadığı ve tazminat miktarının hâkimin takdirine göre belirlendiği davalara ilişkin yargılama giderleri bakımından herhangi bir özel düzenlemenin de bulunmadığı gözetildiğinde kuralla mahkemeye erişim hakkına getirilen sınırlamanın "manevi tazminat davaları" yönünden kanunilik şartını sağlamadığı sonucuna ulaşılmıştır. 47. Açıklanan nedenle kural, "manevi tazminat davaları" yönünden Anayasa'nın 13. ve 36. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir." gerekçesiyle 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 326. maddesinin 2. fıkrasının manevi tazminat davaları yönünden iptaline karar verilmiştir.

Anayasa'nın 152. maddesinin 3. fıkrasında "...Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır." kuralı, ayrıca 153. maddesinin 3. fıkrasında, "Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte

yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, Resmi Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez"; 5. fıkrasında, "İptal kararları geriye yürümez."; 6. fıkrasında ise, "Anayasa Mahkemesi Kararları Resmi Gazete'de hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar." kuralları yer almaktadır.

Anayasa'nın metnine yer verilen hükümleri uyarınca; itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulan bir kurala ilişkin kararın hüküm kesinleşinceye kadar gelmesi durumunda mahkemeler bu karara uymak zorundadır ve bu karar tüm Devlet organları ve kişiler için bağlayıcıdır.

Bu hukuksal durumun doğal sonucu olarak, bir kanun ya da kanun hükmünde kararnamenin uygulanması nedeniyle dava açmak durumunda kalan ve Anayasa'nın 153. maddesi uyarınca itiraz yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasını isteme hakkına sahip olan kişilerin açmış olduğu davalarda da; uyuşmazlığın çözümünde esas alınacak olan kuralın iptal davası veya itiraz yoluyla daha önce yapılan başvuru sonucunda Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş olması halinde, iptal hükmünün uyuşmazlık yönünden değerlendirilmesi Anayasa'da yer alan eşitlik ve hukuk devleti ilkelerinin bir gereği olduğundan, bu durum Anayasa'nın 153. maddesinin 5. fıkrasında yer alan iptal kararlarının geriye yürümezliği ilkesine aykırılık teşkil etmez.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Temyiz incelemesi üzerine verilecek kararlar" başlıklı 49. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde, temyiz incelemesi sonunda Danıştay'ın, kararda yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmayan maddi hatalar ile düzeltilmesi mümkün eksiklik veya yanlışlıklar varsa kararı düzelterek onayacağı hükme bağlanmıştır.

Uyuşmazlığa konu davada, Bölge İdare Mahkemesince hukuka uygun bulunan İdare Mahkemesi kararında manevi tazminat isteminin kısmen kabulüne, kısmen reddine karar verildiği, manevi tazminatın reddedilen kısmı yönünden davacı aleyhine yargılama giderleri kapsamında vekalet ücretine de hükmedildiği görülmektedir.

Bu durumda, 2577 sayılı Kanun'un 31. maddesi ile yargılama giderleri konusunda atıfta bulunulan 6100 sayılı Kanun'un 326. maddesinin 2. fıkrasının manevi tazminat davaları yönünden Anayasa Mahkemesince iptal edildiği, iptal kararının 14/12/2025 tarihinde yürürlüğe girdiği, yasama organınca kanuni düzenleme yapılmadığı ve 2025-2026 Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 10. maddesinin yürürlükten kaldırıldığı dikkate alındığında Anayasa'nın 153. maddesinde yer alan, Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcı olduğuna dair hüküm ile Danıştayın yerleşmiş içtihatlarıyla istikrarlı bir şekilde belirtildiği üzere, Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş olduğu bilindiği halde görülmekte olan davaların Anayasa'ya aykırılığı saptanmış hükümler dikkate alınarak çözümlenmesinin Anayasa'nın üstünlüğü ve hukuk devleti ilkesine aykırı olacağı hususu da göz önünde bulundurulduğunda manevi tazminat ödenmesi istemiyle açılan davalarda, davanın kısmen kabulüne kısmen reddine karar verilmesi halinde reddedilen kısım yönünden davacı aleyhine yargılama giderlerine ve vekalet ücretine hükmedilmemesi gerektiği açıktır.

Bu itibarla; temyizen incelenen Bölge İdare Mahkemesi kararının, hüküm fıkrasına "İdare Mahkemesi kararının hüküm fıkrasında yer alan '6-).Kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca reddedilen (125.000,00-TL) manevi tazminat miktarı

üzerinden hesaplanan 20.000,00-TL vekalet ücretinin...davacı tarafından davalı idareye ödenmesine,

' ibaresinin; 6- Reddedilen manevi tazminat için davacı aleyhine vekalet ücretine hükmedilmesine yer olmadığına,' şeklinde düzeltilmesine" ibaresinin eklenmesi suretiyle düzeltilmesi gerekmektedir.

c) Temyize Konu Kararın Maddi Tazminat İstemi Yönünden İncelenmesi:

Genel anlamı ile tam yargı davaları, idarenin kamu hukukuna tabi faaliyetleri nedeniyle hakları doğrudan zarara uğrayanlar tarafından idare aleyhine açılan tazminat davaları olup, bu dava ile idarenin hukuki sorumluluğu yargı aracılığıyla belirlemekte ve hüküm altına alınmaktadır.
İdare kural olarak, yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlüdür. İdari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar, idare hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir.

İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmektedir. Hizmet kusurundan dolayı sorumluluk, idarenin sorumluluğunun doğrudan ve asli nedenini oluşturmaktadır.

İdarelerin kamu hizmetlerinin gereği gibi işlemesini sağlayacak organizasyonları yaparak, yeterli araç ve gereçle donatılmış bina, tesis ve araçlarda hizmetin özelliğine uygun olarak seçilen ve yetişmiş personelle hizmeti yürütme yükümlülüğünün bulunduğu tartışmasızdır.

İdarenin hukuki sorumluluğunun varlığı ve kapsamı yukarıda aktarılan unsurlar dahilinde oluşmakla birlikte; zararın varlığı ile nitelik ve niceliğinin ortaya konulmasında; maddi olayın tüm unsurlarıyla incelenmesi ve tazmin sorumluluğu açısından bir tespitin yapılması da yargının görevidir.

Dava dosyanın incelenmesinden; İstanbul İli, Beyoğlu İlçesi, Kasımpaşa semtinde, dava dışı [veli] isimli şahsın 8 yaşındaki oğlunun dava dışı [işportacı] isimli şahsın halka açık Kasımpaşa sahil şeridinde ipe dizdiği balonlara havalı tüfek ile ateş ettiği 05/09/2015 tarihinde havalı tüfekten çıkan mermi sağ gözünde tam görme kaybına neden olan davacı tarafından, sağ gözündeki tam görme kaybının 06/09/2015 ve 15/09/2015 tarihleri arasında hastanede tedavi olmasına rağmen devam ettiği, davalı idarenin işportacıların ruhsatsız şekilde yürüttüğü faaliyetleri denetleme noktasındaki sorumluluğunu yerine getirmemesi sebebiyle sorumluluğunun bulunduğu ileri sürülerek, uğranıldığı iddia edilen zararların davalı idarelerce karşılanması istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu haliyle, bakılan uyuşmazlığın, adli yargıda dava dışı [veli] 'ya karşı açılan tazminat davasından ayrı olarak davalı idarenin görevini tam ve eksiksiz olarak yerine getirmediği, dolayısıyla yürütülen kamu hizmetinin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda davalı idarenin hizmet kusurunun bulunduğu iddiasından kaynaklandığı anlaşıldığından, idarenin hizmet kusuruna dayalı olarak açılan davada davanın, adli yargıda açılan davaya atıfla reddine karar verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Nitekim ... İdare Mahkemesinin E:... sayılı dosyasına 04/08/2023 tarihinde sunulan kusur bilirkişi raporunda, davacının sağ gözünde görme kaybına Kasımpaşa semtinin sahil şeridi mevkinde havalı tüfekten çıkan merminin neden olduğu ve Kasımpaşa semtinin sahil şeridinin İstanbul Büyükşehir Belediyesinin yetki alanı sınırları içinde bulunduğu, işportacıların ruhsatsız şekilde yürüttüğü faaliyetlerini denetleme yükümlülüğünün yerine getirilmemiş olması nedeniyle davalı İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin ve dava dışı işportacılık faaliyeti kapsamında para karşılığında üçüncü kişilere havalı tüfek ile balonlara ateş ettiren [işportacı] isimli şahsın asli derecede kusurlu olduklarının belirtildiği, diğer taraftan, havalı tüfeği balonlara ateş etmesi için oğluna veren dava dışı [veli] isimli şahsın ise tali derecede kusurlu olduğunun belirtildiği görülmektedir.

Bu itibarla, davalı İstanbul Büyükşehir Belediyesinin gerekli denetimleri yapmaması ve işportacıların faaliyetine engel olmaması nedeniyle kusurlu olduğu ve davacının denetim faaliyetini gereği gibi yürütmemesi sebebiyle doğan zarardan hizmet kusuru ilkesi çerçevesinde sorumlu olduğu ve sorumluluğu oranında tazmin yükümlülüğünün de bulunduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Öte yandan; belirlenen kusur oranına göre tazminat miktarı değişeceğinden bozma kararı sonrası oluşan bu yeni hukuki durum dikkate alınarak, davacıların miktar artırım taleplerinin olup olmadığının da açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu durumda, Bölge İdare Mahkemesince, maddi tazminata ilişkin olarak yapılacak yargılama neticesinde yeniden bir karar verileceğinden, maddi tazminata ilişkin vekalet ücreti ve yargılama giderleri yönünden bu aşamada inceleme yapılmamıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Temyiz istemlerinin kısmen kabulüne, kısmen reddine,

2. ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... gün ve E:..., K:... sayılı kararının;

a) 125.000,00-TL manevi tazminat isteminin kabulüne yönelik kısmının ONANMASINA,

b) Reddedilen manevi tazminat istemi nedeniyle davacı aleyhine hükmedilen vekalet ücretinin yukarıda belirtildiği şekilde DÜZELTİLEREK ONANMASINA,

c) Maddi tazminata yönelik kısmının BOZULMASINA,

3. Bozulan kısım hakkında yeniden karar verilmek üzere dosyanın yukarıda belirtilen Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesine gönderilmesine,

4. Kesin olarak, 23/02/2026 tarihinde oybirliği ile karar verildi.